

В чест на светеца циганите колят черна кокошка, правят големи трапези – събира се целият рог и се веселят по два дни. От този ден нататък започват да стягат катуна си за път.

За Атанасовден в циганската махала във Вигин се маскират. Мъжете са облечени като жени, с маска на прасе, куче или котка. Най-напред някой се маскирал като чумата, обличал се като кагъна и се разхождал из града. После се спирал на едно място, където "за здраве" се събличат и хвърлят горните си грехи всички маскирани и правят богата обща трапеза.

❖ Според една приказа циганите не знаели, че освен зимен свети Атанас има и летен и се празнува на 2 май. Веднъж голям катун цигани се разположили наблиз до една мандра. Било около Гергьовден, стопанинът на мандрата се случил щедър човек и в чест на свети Георги – покровител на стадата, дал на циганите мляко и сирене да се наядат до насита и да благословят овцете му. Такова изобилие циганите не били виждали и яли с голям апетит. Като се наiali, попитали: "Чорбаджи, кога пак да дойдеме?" Стопанинът отговорил: "Елате пак на Атанасовден, тогава му е харман на млякото и на сиренето!"

Дошъл зимният свети Атанас. Циганите го отпразнували весело, още по-весело се сбогували с ония, които оставали в колибите и тръгнали към мандрата. Хубаво, ама зимният свети Атанас бил нещо сърдит на циганите от празника още, и щом натоварили катуна, той избухнал, разлютил се, пуснал силни ветрове, които изсипали огромни преспи и затрупали пътищата. Горките цигани замръзнали в катуна си сред полето.

Оттогава започнали да проверяват дървата, приготвени за зимата, дали ще им стигнат, докато дойде кукувицата и я чуят да пропее "куку, куку". Вярват, че ако около "цигански Атанасовден" натрупа дебел сняг, ще има и дебел комат, годината ще бъде плодородна, а хората – щедри.

ЗАГОВЕЗНИ

Циганите християни празнуват Заговезни така, както всеки източноправославен българин: иска се и се дава прошка, амкат яйце и халва, готвят различни гозби. Но след тоя ден не постят и не отиват в църква да се причестяват.